

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกรำใช้ยาเสพติดของผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง จังหวัดปทุมธานี” ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยแบ่งการศึกษาวิจัยเป็น 2 วิธีคือ

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Survey) โดยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำราเอกสารทางวิชาการ ตลอดจนผลงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมในเรื่องที่จะวิจัย และนำมาเรียบเรียงเพื่อความสะดวกของเนื้อหางานวิจัย

2. ศึกษาโดยวิจัยภาคสนาม (Field Study) ในวิธีการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการกรำใช้ยาเสพติดของผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง จังหวัดปทุมธานี” ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลใน 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative) เป็นการศึกษาโดยการเก็บข้อมูลทางสถิติ จากแบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้น

2.2 การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative) โดยสัมภาษณ์ผู้ต้องขังหญิงคดียาเสพติดให้โทษฐานเสพยาเสพติด (ผู้เสพ) จำนวน 2 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มประชากรเป้าหมายของการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกรำใช้ยาเสพติดของผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง จังหวัดปทุมธานี” ได้แก่ ผู้ต้องขังหญิงที่ได้ถูกศาลพิพากษาโทษถึงที่สุดแล้ว ในคดียาเสพติดให้โทษฐานเสพยาเสพติดที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง จ.ปทุมธานี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 758 คน (สำรวจวันที่ 11 ธันวาคม 2550) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

โดยใช้ตารางของยามานะ (Yamane) ที่กำหนดความคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (e) เป็น 0.05 พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นจำนวน 262 คน

2. ผู้ต้องขังหญิงคดียาเสพติดให้โทษฐานเสพยาเสพติด ที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในทัณฑสถาน บำบัดพิเศษหญิง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 2 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการหาข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ โดยสร้างแบบสอบถามมาจากการศึกษาข้อคว่าข้อมูลทางเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและบางส่วนจากความคิดของผู้วิจัย เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่จะศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบสอบถาม (Questionnaire)

แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

1.1 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบ แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

1.2 แบบสอบถามปลายปิด (Closed-ended Questions) ในแบบสอบถามได้กำหนด คำตอบหลายคำตอบเพื่อให้ผู้ตอบได้เลือกตอบข้อที่ต้องการให้มากที่สุด

เนื้อหาของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมของผู้ต้องขังหญิง เช่น อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ประวัติการใช้ยาเสพติด ฯลฯ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกของผู้ต้องขังหญิง เช่น ความสัมพันธ์ภายใน ครอบครัว การคบเพื่อน การรับรู้ข้อมูลจากสื่อ สภาพแวดล้อม สภาวะทางเศรษฐกิจ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยภายในของผู้ต้องขังหญิง เช่น ทัศนคติต่อยาเสพติด บุคลิกภาพของผู้เสพ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับสาเหตุที่สำคัญในการใช้ยาเสพติด

คำถามในส่วนที่ 3 และ 4 มีข้อความในการแสดงความคิดเห็น เป็นแบบอัตราส่วน มาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- เห็นด้วย
- เห็นด้วยปานกลาง
- ไม่เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์การให้คะแนนของแต่ละคำตอบ

ข้อความเชิงบวก	คะแนน	ข้อความเชิงลบ
มากที่สุด / เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	น้อยที่สุด / ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มาก / เห็นด้วย	4	น้อย / ไม่เห็นด้วย
ปานกลาง / เห็นด้วยปานกลาง	3	ปานกลาง / เห็นด้วยปานกลาง
น้อย / ไม่เห็นด้วย	2	มาก / เห็นด้วย
น้อยที่สุด / ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	มากที่สุด / เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์การแปลความหมายของระดับคะแนนค่าเฉลี่ย จะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบโดยแบ่งเป็น 3 ระดับ โดยใช้ช่วงคะแนน คือ 1.33

ข้อความเชิงบวก	คะแนน	ข้อความเชิงลบ
มาก / เห็นด้วย	3.67-5.00	น้อย / ไม่เห็นด้วย
ปานกลาง	2.34-3.66	ปานกลาง
น้อย / ไม่เห็นด้วย	1.00-2.33	มาก / เห็นด้วย

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นทั่วไปภายหลังฟังโทษของผู้ต้องขังใน ทณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง จังหวัดปทุมธานี มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด และปลายเปิด ซึ่งคำถามปลายเปิดจะเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

2. การสัมภาษณ์ (Interview)

ผู้ศึกษาทำการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังหญิงคดียาเสพติดให้โทษฐานเสพยาเสพติด (ผู้เสพ) จำนวน 2 คน

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร ผู้ศึกษาจะทำการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเนื้อหาเพื่อความสมบูรณ์ก่อนทำการเก็บข้อมูล
2. การทดสอบแบบสอบถาม จะนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรเป้าหมายซึ่งได้แก่ ผู้ต้องขังหญิงที่ได้ถูกศาลพิพากษาโทษถึงที่สุดแล้วในคดีอาญาเสพติดฐานเสพติดที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน
3. การทดสอบความน่าเชื่อถือของเนื้อหา (Content Reliability) โดยใช้วิธีการของสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha Coefficiency) ของครอนบาช (Cronbach) โดยมีค่าตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป
4. นำผลที่ได้จากการทดสอบแบบสอบถาม ทำการปรับปรุงให้สมบูรณ์เรียบร้อยก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรเป้าหมายที่กำหนดไว้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยไปยังกรมราชทัณฑ์ เพื่อแจ้งไปยังผู้อำนวยการทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง จังหวัดปทุมธานี เพื่อเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
2. การแจกแบบสอบถามผู้ศึกษาจะเข้าไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้ใช้ดุลยพินิจและความคิดเห็นอย่างเป็นทางการตอบโดยใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์
3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถามคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไว้เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ทางสถิติ
4. สำหรับการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังหญิงนั้น ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาสรุปผลการศึกษาโดยวิธีการเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้บรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับข้อมูล ปัจจัยภูมิหลัง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านตัวบุคคล สาเหตุของพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{คะแนนคำตอบทั้งหมด} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}}$$

2. การวิเคราะห์ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$f = \text{จำนวนความถี่ของแต่ละคำตอบ}$$

$$x = \text{ค่าคะแนนคำตอบในแต่ละข้อ}$$

$$N = \text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}$$

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \frac{\sum fX^2 - (\sum X)^2}{N}$$

$$S.D. = \text{ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$X = \text{ค่าคะแนนในแต่ละข้อ}$$

$$N = \text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}$$

$$f = \text{จำนวนความถี่ของแต่ละคำตอบ}$$

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science หรือ SPSS) หลังจากที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย